

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА
БРАТИСЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. КОМЕНСЬКОГО (СЛОВАЧЧИНА)
НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР АГРОІНЖЕНЕРІЇ (РЕСПУБЛІКА КАЗАХСТАН)
ТАШКЕНТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА
УЗБЕКІСТАН)
УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» НДЛГА ІМ. Г.М. ВИСОЦЬКОГО
ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ»
ФІЛІЯ «БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДСПП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
ДСЛП «КИЇВЛІСОЗАХИСТ»
ГО «ЛІСОВІ ІНІЦІАТИВИ І СУСПІЛЬСТВО»**

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**«СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ЛІСІВНИЧОЇ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ВИРОБНИЦТВА»**

14 квітня 2023 року, м. Біла Церква

Біла Церква
2023

УДК 630*2:378.091.21:001.1

Сучасний стан, проблеми і перспективи лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 168 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., ректор БНАУ, д-р екон. наук, проф.

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ, д-р. екон. наук, проф.

Димань Т.М., проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ, д-р с.-г. наук, проф.

Хахула В.С., декан агробіотехнологічного факультету БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.

Хрик В.М., завідувач кафедри лісового господарства БНАУ, д-р пед. наук, доц.

Олешко О.Г., начальник редакційно-видавничого відділу, канд. с.-г. наук, доц.

Сера Б., Братиславський університет ім. Коменського, Словаччина, доктор філософії.

Кліц М., доцент кафедри лісівництва і генетики лісових дерев Інституту лісових досліджень, Польща, доктор габілітований.

Маматкулов А., керівник галузевого центру перепідготовки та професійного розвитку педагогічного колективу, Ташкентський державний аграрний університет, республіка Узбекистан, д-р. екон. наук, професор.

Алтибасв А.Н., завідувач лабораторії цифрових технологій і енергозабезпечення Науково-виробничого центру агроінженерії, республіка Казахстан, д-р. техн. наук, академік Міжнародної академії інформатизації.

Давиденко К.В., заступник директора Українського ордена «Знак пошани» НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького, канд. с.-г. наук, доц.

Мельниченко В.А., генеральний директор ВО «Укрдержліспроєкт».

Вітряк А.В., директор філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України».

Солоха С.М., директор ДСЛП «Київлісозахист».

Карабчук Д.Ю., голова правління та виконавчий директор громадської організації «Лісові ініціативи і суспільство», канд. с.-г. наук.

Іщук Л.П., професор кафедри садово-паркового господарства БНАУ, д-р біол. наук, проф.

Левандовська С.М., доцент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. біол. наук, доц.

Лозинська Т.П., доцент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.

Соколенко К.І., асистент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. техн. наук.

Зелінський Б.В., асистент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. с.-г. наук.

Кімейчук І.В., асистент кафедри лісового господарства БНАУ.

Відповідальні за випуск – **Олешко О.Г.**, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.; **Мацкевич В.В.**, доцент кафедри лісового господарства БНАУ, д-р. с.-г. наук, доц.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками II Міжнародної науково-практичної конференції «Землепорядна галузь України: здобутки, виклики та перспективи» (9-10 березня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

ЗМІСТ

Секція 1. АНАЛІЗ СТАНУ ЛІСОВОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Душечкіна Н.Ю. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ GPS ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ТОЧНОСТІ ВВЕДЕННЯ КАРТОГРАФІЧНИХ ДАНИХ У ГІС ЛІСОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	6
Зібцева О.В. ФАКТОРИ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ЛІСІВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ.....	9
Левандовська С.М. ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	11
Совгіра С.В. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ЛІСОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	13
Совгіра С.В., Рабий М.П. ЛАНДШАФТНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ КАР'ЄРІВ В АГРОЛАНДШАФТАХ.....	17
Хрик В.М. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРАТИВНО-МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	20

Секція 2. ЛІСОЗНАВСТВО І ЛІСІВНИЦТВО

Дмитрик П.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СТАНУ ЯЛИЦЕВИХ ЛІСІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ.....	23
Жежкун А. М. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ТА НАУКОВІ ЗАСАДИ ВІДТВОРЕННЯ І ФОРМУВАННЯ ЛІСІВ СХІДНОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ.....	26
Івченко А. І. П'ЯТИХВОЙНІ СОСНИ ЯК ЛІСІВНИЧО-БОТАНІЧНИЙ ОБ'ЄКТ БОТАНІЧНОГО САДУ НЛТУ УКРАЇНИ.....	29
Лук'янець В.А., Румянцев М.Г., Тарнопільська О.М., Кобець О.В., Мусієнко С.І., Бондаренко В.В. ДОСВІД РЕКОНСТРУКЦІЇ МАЛОЦІННИХ МОЛОДНЯКІВ КОРИДОРНИМ СПОСОБОМ У ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	33
Novak A., Mazera V. CLIMATOGENIC RESPONSE OF RADIAL GROWTH OF COMMON OAK (<i>QUERCUS ROBUR L.</i>) OF DIFFERENT ORIGIN IN UKRAINIAN WESTERN FOREST STEPPE.....	37
Парахненко В.Г., Гончарук В.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	40
Савущик М.П. ЗАПОЧАТКУВАННЯ ДОСЛІДІВ З ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ПЕРЕФОРМУВАННЯ У СОСНОВИХ ДЕРЕВОСТАНАХ ДП «КЛАВДІЄВСЬКА ЛІСОВА НАУКОВО-ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ».....	42
Солошенко В.С., Мордатенко І.Л., Миронов В.М. ВИДИ РОДУ <i>RIBES L.</i> У ЛІСАХ УКРАЇНИ.....	45
Ткачук О.М., Зейналян А. М. ВПЛИВ АБІОТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА ВСИХАННЯ ЯЛИНОВИХ ЛІСІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ.....	47

Секція 3. ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ, ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Мальон А.Л. ТОВАРНА СТРУКТУРА ПОХІДНИХ ЯЛИНОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ В ГОРГАНАХ НА ПРИКДАДІ ВИГОДСЬКОГО ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	51
--	----

Секція 4. ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ І РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ

Грибович Є.С. МЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	54
Стрянець Г.В., Хомин І.Г., Ференц Н.М. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ФЛОРИ НА ТЕРИТОРІЇ КАР'ЄРУ РАВА-РУСЬКОГО РОДОВИЩА КОРИСНИХ КОПАЛИН ПрАТ «МИКОЛАЇВЦЕМЕНТ».....	57

Секція 5. ЛІСОВЕ НАСІННИЦТВО, РОЗСАДНИЦТВО ТА ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

Гончарук В.В., Дружиніна А. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ РОДУ <i>CELTIS L.</i> ...	61
Єлісавенко Ю.А., Тарнопільський П.Б. ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ В УМОВАХ ДП «ВІННИЦЬКЕ ЛГ».....	64

УДК 378.4БНАУ:630:005.963.1

ЛЕВАНДОВСЬКА С.М., канд. біол. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет
svtmzel@gmail.com

ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Викладено особливості підготовки бакалаврів спеціальності 205 «Лісове господарство» у Білоцерківському національному аграрному університеті. Описані мета і пріоритети освітньо-професійної програми, структура та зміст навчального плану підготовки здобувачів.

Ключові слова: освітній рівень, бакалавр, освітньо-професійна програма, навчальний план, програмні результати навчання, освітні компоненти.

З 2017 року кафедра лісового господарства Білоцерківського національного аграрного університету здійснює підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Освітньо-професійна програма підготовки розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. [1]; Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341 від 23.11.2011 р. [3] та «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 р. [2]; Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1342 від 05.12.2018 р. [4].

Розроблення, впровадження й реалізацію освітньо-професійної програми «Лісове господарство» і навчального плану здійснює проєктна група та група кадрового забезпечення спеціальності.

Метою освітньо-професійної програми є **підготовка** висококваліфікованих **конкурентоспроможних на ринку праці фахівців, які здатні** вирішувати виробничі питання зі створення, вирощування, догляду та інвентаризації лісових насаджень; охорони і раціонального використання лісових ресурсів; розробляти стратегічні й поточні плани розвитку лісгосподарських підприємств; володіти сучасними методиками, засобами та екологічно безпечними технологіями у лісовій галузі.

Особливість освітньо-професійної програми полягає у її спрямованості на:

- виробничо-технологічну діяльність, яка полягає у державній політиці щодо збереження біологічного різноманіття лісових екосистем, забезпеченні захисних, водоохоронних, санітарно-гігієнічних та інших корисних властивостей лісів;
- організаційно-управлінську діяльність, яка полягає в управлінні, нагляді й контролі за об'єктами рекреаційного лісокористування;
- науково-дослідну і проєктну діяльність, яка передбачає дослідження лісових екосистем, розробку проєктів лісовідновлення і лісорозведення, проєктування об'єктів лісопаркового господарства й територій природо-заповідного фонду.

Пріоритетом освітньо-професійної програми є вивчення принципів організації сталого ведення лісового господарства з використанням екологічно безпечних

технологій лісгосподарського виробництва. Більшість освітніх компонентів освітньої програми спрямовані на формування екологічного мислення, свідомості, особистої відповідальності за стан довкілля.

Реалізація освітньо-професійної програми передбачає формування у здобувачів низки загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Під час формування цілей і програмних результатів навчання враховували тенденції розвитку лісової галузі, сучасні питання зайнятості населення та характеристики потенціалу галузі під час формування нових робочих місць. Особливу увагу приділено питанням сталого розвитку галузі, екологізації лісгосподарського виробництва та відповідності технологій галузі світовим стандартам, оскільки моніторинг ситуації на ринку праці доводить зростаючу потребу в кадрах, які володіють сучасними екологічними знаннями, базою знань у сфері інформаційних технологій, мають сформований екологічний світогляд.

В процесі викладання та навчання за освітньою програмою використовують новітні підходи, методи та технології навчання, зокрема: студентоцентроване, проблемне навчання, самонавчання, технології диференційованого навчання, технології розвивального навчання, кредитно-трансферну систему організації навчання, електронне навчання в системі Moodle, навчання на основі досліджень. Здобувачі мають змогу оцінювати ефективність змісту і структури освітніх компонентів, форм і методів навчання. До формування й обговорення освітньої програми залучають роботодавців.

На основі освітньо-професійної програми проектною групою розроблено навчальний план підготовки бакалаврів, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг.

Навчальний план складається із двох циклів: загальної і спеціальної (фахової) підготовки. Загальний цикл складають гуманітарні, суспільні й природничі дисципліни. У цьому циклі здобувачі отримують знання з історії та культури України, філософії, основ правознавства, фізики, хімії, ботаніки, загальної екології, вищої математики, інформаційних технологій, геодезії, топографії і картографії та ін.

Цикл фахової підготовки розділений на базову і варіативну частини. Базову частину професійного циклу складають обов'язкові освітні компоненти: лісознавство, лісівництво, біологія лісових птахів і звірів з основами мисливствознавства, механізація лісгосподарських робіт, лісова селекція, лісова пірологія, лісова таксація, дендрологія, лісові культури, лісова ентомологія, лісова фітопатологія, лісовпорядкування, економіка лісового господарства, організація лісгосподарського виробництва.

Структура освітньо-професійної програми забезпечує можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, зокрема через індивідуальний вибір ним освітніх компонентів. Студенти мають змогу обирати дисципліни в обсязі не менш як 25 % (60 кредитів) від загальної кількості кредитів ЄКТС з каталогу анотацій вибіркового дисциплін, розміщеного на веб-сайті Білоцерківського національного аграрного університету.

Практичну підготовку здобувачів здійснюють шляхом проведення практичних аудиторних занять, занять в умовах виробництва на філіях кафедри, виїзних екскурсійно-практичних занять. Базою для проведення навчальних і виробничої практик здобувачів в університеті слугує навчально-дослідне лісове господарство.

Виконавши повністю навчальний план, здобувачі готують випускні кваліфікаційну роботу.

Компетенції, сформовані в процесі навчання за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство», дозволяють випускникам працювати в державних підприємствах системи Державного агентства лісових ресурсів України (лісогосподарських, лісомисливських, лісозахисних, лісовпорядкувальних, лісопроектних організаціях).

Список літератури

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами на 27 січня 2020 року). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>

3. Про затвердження національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>

4. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 205 Лісове господарство. [Чинний від 2018-12-05]. Вид. офіц. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2018. 31 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>

УДК 378.147:630-057.875

СОВГІРА С.В., д-р. пед. наук, професор

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Email: sovgirasvitlana@gmail.com

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ЛІСОВОГО КОМПЛЕКСУ

У публікації розкрито роль інформаційної культури у становленні майбутніх інженерів лісового комплексу. Доведено, що професійна діяльність майбутнього інженера пов'язана з інформацією, а інформаційні процеси є її невід'ємною частиною.

Ключові слова: інформаційна культура, майбутні інженери, лісовий комплекс, інформація, інформаційні процеси, інформаційні засоби навчання.

Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується збільшеною потужністю інформаційних та комунікаційних технологій, що є на думку вчених (О. Романуха [2], І. Ломачинська [3] та ін.) глобальною інформаційною революцією.

В умовах наростаючого впливу інформатизації на професійну сферу важливо, щоб кожен майбутній фахівець, зокрема лісового комплексу досяг досконалості у всіх можливих видах роботи з інформацією: її одержанні, накопиченні, кодуванні та

